

LAURENT FUHRER
PIERRE MOISSONNIER
JEAN-LAURENT THIBAUD

NEUROLOGIA PSÓW I KOTÓW

WYBRANE PRZYPADKI KLINICZNE

GALAKTYKA

PRZEDMOWA

Dedykujemy tę książkę wszystkim lekarzom praktykom, którzy zaufali nam i przesyłali opisy licznych przypadków klinicznych, dzięki czemu mogliśmy poszerzyć nasze doświadczenie. Mamy nadzieję, że dzięki naszej książce neurologia stanie się przyjemniejszą dziedziną medycyny weterynaryjnej. Dołączona do niej płyta, na której ukazano najczęściej występujące zespoły, sprawia, że wiedza staje się zdecydowanie przystępniejsza. Przypomina również o tym, że odpowiednia obserwacja pacjenta stanowi podstawę rozpoznania w neurologii. Obecnie dysponujemy niezwykle skutecznymi badaniami dodatkowymi, niemniej jednak nie należy zapominać, że osiągnięcia z zakresu technologii umożliwiają potwierdzenie lub wykluczenie diagnozy, ale nie zastępują badania klinicznego. Jesteśmy również świadomi tego, że codzienna praca lekarzy weterynarii nie wygląda tak, jak jest prezentowana na kongresach naukowych, dlatego kładziemy nacisk na te elementy, które pozwalają pogodzić ze sobą interes zwierzęcia, możliwości właścicieli oraz dostępne środki.

Chcielibyśmy, by dzięki takiemu podejściu neurologia straciła miejsce w czołówce najbardziej odstręczających z gałęzi medycyny.

Dodatkowo, aby ograniczyć liczbę powtórzeń fragmentów tekstu, przede wszystkim dotyczących interpretacji wyników badania neurologicznego oraz postępowania przy rozpoznaniu różnicowym, na początku książki zamieściliśmy opis podstawowych elementów składających się na diagnostykę neurologiczną.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
PRZYPADK 1 / Niezborność ruchów u kocięcia	29
PRZYPADK 2 / Niezborność ruchowa pochodzenia mózdkowego u amerykańskiego staffordshire terriera.....	35
PRZYPADK 3 / Niedowład kończyn u boksera	41
PRZYPADK 4 / Obwodowy zespół przedsionkowy u kota	47
PRZYPADK 5 / Toksoplazmoza u kota	55
PRZYPADK 6 / Ziarniniakowe zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych u psa	61
PRZYPADK 7 / Zespół chwiejności (wobblera) u psa rasy dog	67
PRZYPADK 8 / Niedoczynność tarczycy u psa.....	73
PRZYPADK 9 / Zespół wielokorzeniowy u psa rasy whippet	79
PRZYPADK 10 / Tężec u psa	85
PRZYPADK 11 / Oponiak u kota	91
PRZYPADK 12 / Poporodowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.....	97
PRZYPADK 13 / Porażenie jednej kończyny u psa	103
PRZYPADK 14 / Zapalenie mięśni żwaczy u psa	109
PRZYPADK 15 / Nerwiak nerwu trójdzielnego u psa	117
PRZYPADK 16 / Atak padaczki u psa rasy dog argentyński.....	125
PRZYPADK 17 / Zrosty opon mózgowo-rdzeniowych lub pseudotorbiel pajęczynówki	135

PRZYPADEK 18 / Pourazowa obwodowa neuropatia nerwu kulszowego	143
PRZYPADEK 19 / Guz splotu naczyniówkowego z towarzyszącym wtórnym wodogłowiem.....	151
PRZYPADEK 20 / Zator włóknisto-chrzęstny.....	157
PRZYPADEK 21 / Neosporoza psów.....	163
PRZYPADEK 22 / Niestabilność w doogonowej części odcinka szyjnego kręgosłupa.....	169
PRZYPADEK 23 / Przepuklina jądra miazdżystego w piersiowo-lędźwiowym odcinku kręgosłupa.....	181
PRZYPADEK 24 / Nerwiakowłókniakomięsak nerwu udowego.....	189
O AUTORACH	199

Rycina 1. Wzrok utkwiony w jednym punkcie oraz mało reaktywne źrenice, pozostające w pozycji pośrodkowej

Rycina 2. Zdjęcie rentgenowskie w projekcji przedniej i bocznej czaszki, ukazujące umiejscowienie naboju śrutowego przy namiocie mózdzku

Czułość była ograniczona w niewielkim stopniu. Reakcje ciała były spowolnione, a odruchy ścięgniste prawidłowe. W badaniu nerwów czaszkowych stwierdzono pewnego stopnia nieruchomość oczu (ograniczenie odruchu wodzenia wzrokiem oraz niestałość fizjologicznego odruchu przedsionkowego) przy słabej reaktywności źrenic, pozostających w pozycji środkowej (**ryc. 1**).

Wnioski z badań klinicznych

U kocięcia występowały zaburzenia neurologiczne, wśród których stwierdzono niezdolność ruchów i objawy wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego.

Rozpoznanie różnicowe

Objawy mogą być związane z podwyższoną temperaturą ciała lub wzmożonym ciśnieniem śródczaszkowym, bądź też mogą być kombinacją obu czynników. W tym kontekście należy rozważyć prawdopodobieństwo podłoża zakaźnego objawów. Po opatrzeniu rany stwierdzono uszkodzenie tkanek po prawej stronie powierzchni czołowej, które miało kształt monety o średnicy kilku milimetrów. Wygląd rany wskazuje na przejście przez nią ciała obcego i stanowi przesłankę do przeprowadzenia badań dodatkowych.

Badania dodatkowe

Zdjęcie rentgenowskie w projekcji przedniej i bocznej

Na zdjęciu stwierdzono obecność naboju śrutowego z broni wiatrowej, usytuowanego przy namiocie mózdzku, w okolicy przyśrodkowej lewej (**ryc. 2**). biorąc pod uwagę wygląd rany wlotowej, należy założyć, że nabój przeszył skórnie

PRZYPADEK 10

Tęzec u psa

Opis zwierzęcia / dane zootechniczne

Golan to 3-letni spaniel bretoński, mieszkający na osiedlu domków jednorodzinnych w towarzystwie dwóch innych psów i kota.

Powód konsultacji

Właściciele zauważyli 48 godz. przed wizytą, że pies ma problemy z przemieszczaniem się. Pojawiły się również problemy z pobieraniem pokarmu. W ocenie właścicieli zwierzę ma również dziwny wyraz pyska i wyższy niż zazwyczaj głos.

Wywiad / czynniki wskazujące na stan patologiczny

Objawy postępowywały i rozwijały się przez około tydzień. W wywiadzie nie uzyskano informacji dotyczących przebytych istotnych chorób, oprócz dawnego zerwania więzadła krzyżowego przedniego, które zostało naprawione operacyjnie. U innych zwierząt w domostwie nie stwierdzono żadnych zaburzeń.

Badanie kliniczne

Krok był sztywny, szczególnie w obrębie kończyn przednich (zob. film). Zmiana kierunku następowała mozolnie. W czasie badania zaobserwowano także stałe uniesienie podstawy małżowin oraz zwężenie szczeliny powiekowej.

Reakcje posturalne były prawidłowe, ale trudne do ocenienia, ponieważ u psa utrzymywało się zwiększone napięcie mięśniowe i utrudnione zginanie kończyn. Odruchy ścięgniste były obecne, jednak ich amplituda była niska, z pewnością z uwagi na nadmierne napięcie mięśniowe. Badanie nerwów czaszkowych również było trudne do przeprowadzenia, ponieważ część twarzowa trzewioczaszki pacjenta była wygięta w stale utrzymującym się grymasie. Odruch źreniczny i oczopląs fizjologiczny były prawidłowe. Pozostałe badania odruchów nie mogły zostać poddane ocenie.

Rycina 2. Mielografia, projekcja boczna. Brzuszna warstwa płynu kontrastowego jest delikatnie uniesiona i rozdwojona, co świadczy o bocznym charakterze ucisku

Rycina 3. Mielografia, projekcja przednia. Widać ucisk zewnątrzoponowy, delikatnie wyrażony za pomocą środka kontrastowego po prawej stronie

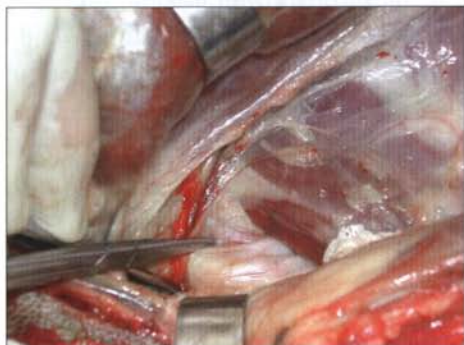
klatki piersiowej i jamy brzusznej, ale nie uwidoczniono obecności ewentualnego pierwotnego guza nowotworowego;

- mielografię, w celu zobrazowania zmian w obrysie rdzenia kręgowego, spowodowanych objęciem procesem patologicznym kanału kręgowego (**ryc. 2 i 3**). Obrazy uzyskane w badaniu wskazywały na obecność procesu w kanale kręgowym. Na bazie wykonanych zdjęć można podejrzewać ucisk na rdzeń kręgowy, niemniej wydaje się on nie mieć żadnych konsekwencji klinicznych. Należy jednak zachować ostrożność, ponieważ w trakcie badania nie można było ustalić, czy doszło do zaburzeń również w obrębie kończyn tylnych.

Diagnostyka urazowa i etiologiczna

Badania potwierdziły obecność masy, która powstała w obrębie splotu ramiennego i zajęła kanał kręgowy. Rokowanie w przypadku tak rozległego uszkodzenia jest niepomyślne.

W zaistniałej sytuacji właściciele zdecydowali o uśpieniu psa.

Rycina 4. Zdjęcie po eksploracji okolicy przykręgosłupowej. Nożyczki skierowane są doczaszkowo w stosunku do pierwszego żebra. Rozszerzacz u góry obrazu naciska na łopatkę. Pod nożyczkami widać początek nerwu promieniowego zdeformowanego przez guza

O AUTORACH

Laurent Fuhrer jest lekarzem weterynarii, który obronił doktorat z dziedziny biomechaniki i fizjologii ruchu. Uzyskał dyplom Collège Européen de Neurologie Vétérinaire. Jest konsultantem ds. neurologii.

Pierre Moissonnier ukończył Wydział Medycyny Weterynaryjnej w ENV w Lyonie. Uzyskał specjalizację z chirurgii oraz tytuł doktora z neurochirurgii (PARIS V). W 1987 roku uzyskał stopień asystenta, następnie adiunkta w Katedrze Chirurgii w ENV w Maisons-Alfort, a w 1999 roku profesora. W 1996 roku uzyskał dyplom Collège Européen des Chirurgiens Vétérinaires. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się przede wszystkim wokół zagadnień związanych z neurochirurgią oraz nowymi praktykami klinicznymi. Przez rok jako profesor wizytujący prowadził zajęcia w University Veterinary Hospital (University College Dublin). Od powrotu do Maisons-Alfort w sierpniu 2009 roku zajmuje stanowisko dyrektora oddziału chirurgicznego w Uniwersyteckim Centrum Szpitalnym, prowadząc jednocześnie zajęcia i badania naukowe.

Jean-Laurent Thibaud uzyskał dyplom Collège Européen de Neurologie Vétérinaire. Jest lekarzem praktykiem oraz pracownikiem naukowym na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej w Maisons-Alfort. Zajmuje się obrazowaniem neurologicznym w centrum onkologii weterynaryjnej.

NEUROLOGIA PSÓW I KOTÓW

WYBRANE PRZYPADKI KLINICZNE

Neurologia psów i kotów. Wybrane przypadki kliniczne to niezwykle praktyczna książka. Autorzy skupili się na chorobach mózgu, mózdzku, nerwów czaszkowych, rdzenia kręgowego, kręgosłupa i nerwów obwodowych o różnej etiologii, z którymi najczęściej spotykają się lekarze małych zwierząt. Szczegółowo opisali sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, korzystając z najbardziej aktualnej wiedzy z zakresu neurologii weterynaryjnej. Ważnym elementem tej pozycji jest bogata ikonografia, która doskonale uzupełnia wnikliwą analizę omawianych zagadnień. Widać, że ten podręcznik jest owocem prawdziwej pasji klinicznej i ogromnego doświadczenia autorów, które pomogą wszystkim czytelnikom w odkrywaniu tajników wiedzy neurologicznej.

dr hab. Andrzej Pomianowski, prof. nadzw.

U pacjentów trafiających na konsultację neurologiczną często występuje szereg złożonych objawów, których właściwe rozpoznanie nastrocza wielu trudności. *Neurologia psów i kotów. Wybrane przypadki kliniczne* to podręcznik opracowany właśnie z myślą o codziennej praktyce. Książkę otwiera bogato ilustrowany wstęp, porządkujący wiedzę z zakresu neurologii zwierząt. W dalszej części autorzy zebrali i omówili 24 przypadki kliniczne. Wszystkie zostały przedstawione według praktycznego schematu: prezentacja pacjenta, wywiad, badanie i płynące z niego wnioski, diagnoza oraz rozpoznanie różnicowe, leczenie i rekonwalescencja. Na końcu każdego rozdziału znajduje się obszerna dyskusja podsumowująca wiedzę o danej jednostce chorobowej.

Jedną z najważniejszych zalet książki jest płyta DVD, na której zaprezentowano przypadki opisane w książce. Autorzy uważają bowiem, że podstawą codziennej praktyki lekarskiej powinna być umiejętność właściwej obserwacji pacjentów.

Podręcznik warto polecić również studentom medycyny weterynaryjnej, ponieważ nauka poprzez prezentację konkretnych przypadków klinicznych jest bardzo praktyczną i lubianą formą zdobywania wiedzy.

www.galaktyka.com.pl

ISBN 978-83-7579-400-7

9 788375 794007

Cena: 99 zł (w tym 5% VAT)